

Inhoudsopgave

ten Cate.....	1
Cillekens.....	1
communicatiemiddelen.....	1
de Corte.....	2
Craenen/Craanen.....	2
Crommentuyn.....	3
Cuijten.....	3
Cupers/Cuijpers.....	3

ten Cate

- 14 en 21 juli 1891 18 In hoeverre is het beweren juist van vele bewoners dat door den in de laatste jaren plaats gehad hebbende aanvoer van nieuwe gezinnen hoofdzakelijk turfgravers, het werk dat vroeger door de andere bewoners en hunne gezinnen in de turf (droogen, ringen, vuren enz) werd verricht thans niet meer door hen kan worden gedaan, waardoor zij aanzienlijk in verdiensten zullen achteruitgaan? Wordt verzocht eene opgaaf van de gezinnen in de 2 of 3 laatste jaren te Hveen aangekomen en heengegaan, met vermelding van godsdienstige gezindheid, bedrijf, grootte van het huisgezin?
- Dat beweren is volkomen onjuist. Het graven geschiedde altijd door vreemden, uit Helden waren er vroeger zelfs zooveel niet als thans. Het droogen etc, geschied nu uitsluitend door eigen volk en die uit Helden; vroeger kwamen daarvoor jaarlijks arbeiders uit het noorden.
- De verdiensten per gezin zijn zeer voldoende, zie bijgaanden staat D. Van vroeger bestaan des dezese geene aanteekeningen. Dezen winter werd minder verdiend, en zooveel werk als de turfstrooiselfabriek in 88 en 89 aanbe?cht, zal misschien ?et meer voorkomen. Intusschen komen er op dit oogenblik nog steeds handen te kort.
- Vele takken van werkzaamheden zijn totaal verwaarloosd; gedurig moet het een op het ander wachten; geen enkel turfschip wordt op tijd afgeladen. Dit jaar moest ik op herhaald voorstel van Verhoeven het graven van persturf achter wege laten wegens gebrek aan werkvolk.
- N.B. Duitse turfgravers komen met reisgeld etc tot f3-4 per dagwerk duurder, en leveren meerder werk, werklieden uit het noorden kosten ook meer aan reisgeld en komen nooit voordat de beste tijd voorbij is.
- Aanteekening van de godsdienstige belijdenis heb ik voor zoover mijne gissing strekt met een X op staat D aangegeven. De aangeteekenden zijn die niet Rooms-katholieken. Deze opgaaf kan evenwel onjuist zijn, er werd door mij nooit nota van genomen, als zijnde overbodig voor het bedrijf der Maatschappij Mutaties van vroeger zijn niet aangeteekend.
- In den loop van 90 en 91 verlieten Hveen .... kievits en H Wayenburg Iv om boven reeds gemelde redenen.
- Het waren jonge gezinnen met 1 kind, Zonnemans, gezin zonder kinderen en A. Janssen gezin met 1 kind, om mij onbekende redenen.
- W. ten Cate gezin met 4 kinderen, omdat ik hem geen verder voorschot wilde geven. Het gezin van M. Wijnants ging door zijn overlijden uit een.

Cillekens

- 17 november 1888 HEITHUIZEN. In den nacht van Woensdag op Donderdag, circa 1 uur, ontstond er alhier brand in een huis, behoorende aan Fr. Cillekens, machinist te Helenaveen, bewoond door P. J. Houben, leidekker. [...]

communicatiemiddelen

- 18 augustus 1893 Zooals gezegd, er komt allengs meer leven in het landschap. De boomen langs den weg worden steviger en lommerrijker; de arbeiderswoningen, eenvoudig, doch net van steen opgetrokken met haar moestuinen en bouwland, worden talrijker; de perceelen ontgonnen land met hun dik staand graan en aardappelen nemen toe; overal in den omtrek ziet men boschpaadjes en fraaie lanen, waardoor men aan het einde voorbij de nette woning van den boekhouder met den fraai aangelegden tuin, voorbij de in het hout verscholen kleine protestantsche kerk, langs de openbare school, langs de katholieke kerk en katholieke school, tot de postkar na een groot uur rijden ophoudt voor de groote, ruime woning met kantoren van den directeur der Maatschappij Helenaveen, waartegenover ook het hulppostkantoor staat: die lange rit met de postkar heeft ons de somma van dertig, zegge dertig cents, gekost.

18 augustus 1893 De ventilatie in de fabrieken der Maatschappij laat niets te wenschen over, wat evenwel niet wegneemt dat de werklieden nog altijd veel last hebben van het stof, dat hun in neus, mond, oogen en ooren vliegt. Tot dusverre wordt door de directie te vergeefs gezocht naar een voorwerp, dat, het hoofd van den werkmán bedekkende, hem tegen de stof beschermt; een masker dat beproefd is, bleek onvoldoende, daar de werklieden het daarachter te benauwd kregen, hoe licht en luchtig het ook werd gemaakt.

Beide fabrieken zijn electricisch verlicht, terwijl zij, evenals de halte Helenaveen, telephonisch met het hoofdkwartier verbonden zijn.

14 december 1900 Benoemd: 1 Dec. [...] tot brievingaarder te Griendtsveen, A. Arts, thans postbode te Helenaveen; [...]

27 april 1901 HELENAVEEN. De postwagendienst naar Griendtsveen en Helenaveen-station is door den aannemer gestaakt.

Naar we vernemen zal deze dienst per rijwiel worden uitgevoerd.

8 juli 1901 **Postdienst.**

De directeur deelt mede dat het postrijtuig sinds eenigen tijd is opgeheven. de dienst wordt nu per fiets gedaan zeer tot ongerief der bewoners daar zwaardere pakken moeilijk te bezorgen zijn. Vroeger werd f150 door de Mij in de kosten van dat postrijtuig bijgedragen.

De directeur wordt nu gemachtigd te trachten den vorigen dienst hersteld te krijgen desnoods tegen een subsidie van f100 meer, dus f250.

11 september 1901 - Bij het Staatsspoor is benoemd tot stationschef 4e kl. te Helenaveen, de klerk-telegrafist 2e kl. J. B. Eijken te Oudewater.

7 december 1901 HELENAVEEN. Te rekenen van 15 Dec. aanstaande zal het telegraafkantoor in het station der Maatschappij tot Exploitatie van Staatsspoorwegen alhier geopend zijn voor de aanbieding en verzending van telegrammen, doch voor de aflevering van tijdingen slechts in zooverre deze van de aanwijzing "station restant" zijn voorzien.

2 mei 1903 - Met genoegen kunnen wij melden, dat het salaris van de volgende postboden door den Minister van Waterstaat is verhoogd, ingaande op 1 April: [...]; A. van Swol te Helenaveen f35 en J. Crommentuyn te Helenaveen f50; [...]

19 februari 1905 De directeur deelt mede dat de telephoon met Deurne niet meer werkt, en daar dit (kort) een groot ongerief was voor een ieder, heeft hij een samenkomst gehad met B en W van Deurne waarin deze besloten een telephoonkantoor te Helenaveen te vestigen op conditie dat de Mij den telephonist betaalt en voor het bezorgen der telegrammen zorgt. De brievingaarder wordt nu als telephonist aangesteld en geniet daarvoor eene belooning van f80 per jaar. De vergadering vereenigt zich met deze regeling.

3 april 1913 *Verplaatst:* de brievingaarder A. Arts, van Griendtsveen naar Waalre;

de Corte

uit het kasboek van Leo Theelen:

12 december 1923 J. de Corte reparatie motor Jacques f4.-

17 juli 1928 Corte J. de benzine 30 l -5,10

Craenen/Craanen

uit het kasboek van Leo Theelen:

31 mei 1924 Craanen vlees -6,15

11 juni 1930 Craanen M. sanatorium Horn 0,00

22 februari 1931 Craanen M. rit Horn 6,001

januari 1940 Omnummering van huisnummers
oud H123 weduwe W. Craanen nieuw H108

Crommentuyn

2 mei 1903 - Met genoegen kunnen wij melden, dat het salaris van de volgende postboden door den Minister van Waterstaat is verhoogd, ingaande op 1 April: [...]; A. van Swol te Helenaveen f35 en J. Crommentuyn te Helenaveen f50; [...]

uit het kasboek van Leo Theelen:

- 125 31 oktober 1931 Crommentuyn 20 kg appels 2,00
31 december 1943 Crommentuyn W. de Zeeuw, Barendrecht -13,34
21 maart 1928 Crommentuyn Jac 3xretour rit Liessel 8,50
31 december 1930 Crommentuyn Kees [Rijkstuinbouwconsulent] 5 kg suiker 0,80
31 december 1938 Crommentuyn Kees [Rijkstuinbouwconsulent] 1 korf met bijen 2,50

- 130 24 juni 1933 **HELENAVEEN.** - Not. Haffmans Dond. 6 Juli 10 uur in café Woezik, hooigras aan het Nieuw Kanaal, winterrogge perc. v. h. E. de Vries, zomerrogge perc. v. h. G. Naus, dito perc. v. h. Crommentuyn, dito perc. v. h. Schoonewille, winterrogge perc. v. h. Wijnands, dito perc. v. h. A. v. d. Zwaan, dito perc. v. h. Wed. Maessen, dito perc. v. h. Neervens.

- 135 29 februari 1936 **HELENAVEEN.** - Not. Haffmans, Woensdag 11 Maart 9 uur voor de maatschappij Helenaveen, 150 peelveldjes liggende achter tuinders J. Aarts en H. Thoonen, 1 achter den tuinder Jac. Crommentuyn, achter den tuinder L. Hendriks en achter het café v/h/ Wed. v. Woesik.

- 140 1 januari 1940 Omnummering van huisnummers
oud H112 J. Crommentuin nieuw H97

Cuijten

- 145 Petrus Kolen Petrus Hendriks de Vries en F. Cuijten
Hendriks vraagt bergplaats voor veen. hij wil wel betalen voor een schuurtje. sinds verleden jaar heeft hij gepacht voor 25 ct. hij acht dat het voor 3 jaar zou zijn, doch het is volgens den directeur voor 1 jaar.
150 De Vries turfmaker zegt: degenen die boven wonen worden voorgezet. zij krijgen altijd de beste putten.
vr. Hebt gij daar op het oogenblik hinder van?
a. Ja, gister nog, de nieuwe onderbaas gaf toen de goede put aan de anderen ofschoon ik hem gaarne had gehad.
vr. Kunt gij klagen over Bladder?
155 a. Neen dat kan ik niet.
Colen zegt dat zijn dak slecht is.
Cuijten zegt dat het zijne lekt.

Cupers/Cuijpers

- 160 22 februari 1902 HELENAVEEN. Zondag nacht is alhier in de Vezelfabriek van N. Cupers door onbekende oorzaak brand ontstaan, tengevolge waarvan eene hoeveelheid turf en gereedschap alsmede het dak dier fabriek is vernield, terwijl door het overslaan van het vuur naar eene aangrenzende werkplaats 4 machines door het vuur werden beschadigd.
165 Een en ander is tegen brandschade verzekerd.

uit het kasboek van Leo Theelen:

- 170 19 april 1939 Cuypers L., Helden-Grashoek 193 broedei 10,45
19 april 1939 Cuypers L., Helden-Grashoek No 1241 0,00
20 april 1939 Cuypers Willem 200 broedei 10,50
20 april 1939 Cuypers Willem 700 broedei 24,50